



בס"ד

שאלון בחינה

בנושא:

מקוואות

מועד:

ניסן תשפ"ד

סמל שאלון:

108.4.24

שים לב: יש לנווג על פי ההוראות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

בהצלחה!



מועד ניסן תשפ"ד

בש"ד

בחינה בהלכות מקווארת

כ"ד ניסן תשפ"ד

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עלי סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר טיעפים, אף תשובה תהיה מחלוקת כך. אין להסביר על כל חלק ה שאלה ייחדיו.
5. לתשובות לבכם: דף הטיווח לא ייבדקו!
6. חלק א' - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקת halacha. חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכabbת הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 7 התשובות שambilsh לבודוק.
7. חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור halacha והדין כולל ציון דעתות הראשונים ופסקת halacha. חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובה הראשונות שכabbת הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 3 התשובות שambilsh לבודוק.

הצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקת halacha.

1. טבילה בנחרות

א. באר, מודיע נאסרה טבילה בנחרות בימות הגשמיים מחשש שרבו הנוטפין על הזוחלים, והרי קיימת דמקואה של ארבעים סאה ונפלו לתוכה אפילו אלף סאין שאובין בבת אחת לא יפסלו – ואם כן איך יפסלו הנוטפין את הזוחלים? (הבא לפחות שני תירוצים).

ב. האם איסור טבילה בנחרות (לדעת האוסרים) הוא איסור מן התורה או מדרבנן? בתחום כך הוסף לבאר האם בכל חודשי השנה – ישנו איסור טבילה – בנחרות מחשש שרבו הנוטפין על הזוחלים?

2. טבילה במים ים

א. באר כיצד הדין באופן שהמשיכו מי ים (לא חשש שאובים) לבור טבילה סודוק – ולא נתכו את חיבורם לים – האם דין כמיעין להעלות את הנידה מטומאתה – אף שהמים זוחלים?

ב. החופר בור בצד הים, ומהשיך מי הים לתוכו כשחברו ריק, ולאחר מילויו ניתק את החיבור לים – האם הבור כשר לטבילת אישת נמוכה או לטבילת כלים הנקיים מון הגוי אף שהbor אינו מכיל ארבעים סאה? נמק דבריך!

עמוד 1 מתוך 4



3. טבילה ב כלים

א. כיצדدين אם העבירו מים לבור הטבילה דרך כלי שחקקו ולבסוף קבעו או דרך כלי שקבעו ולבסוף חักקו וירדו המים ישירות לבור הטבילה האם ייפסלו המים מדין שאובים?

ב. הוסף לבאר האם מותרת הטבילה בתחום כלים האמורים לעיל?

4. אביק שבמרחץ

איתא במסנה (מקוואות 1, י) האביק שבמרחץ בזמן שהוא באמצע פסול, מן הצד אין פסול, מפני שהוא סמוך למקום דברי ר' מאיר, וחכמים אומרים אם מקבלת האמבטיה רביעית עד שלא הגיעו לאביק כשר ואם לאו פסול, ר' אלעזר בר' צדוק אומר אם מקבל האביק כל שהוא פסול.

א. באր, מהו הפסול ההלכתי שיוצר האביק בתחום בור הטבילה?

ב. כידוע מי מהתנאים נפסק בשולחן ערוך?

5. כשרות הציינור

באר בכל אחד ממיני הציינורות שיתפרשו להלן האם מותר להביא על ידם מים למקווה:

א. ציינור ארוך מגי טפחים שחקקו לקבלת צוררות – ולאחר החקיקה לפני הירידה למקווה נMSCים המים ג' טפחים על המשך הציינור?

ב. ציינור שהצרו שפטו שני צדיו להגברת לחץ המים ומילא נוצרה באמצעתו גומה שלא לכוננת קיבול כלל?

ג. האם יש למנוע לכתילה מלחשיך מים לבור בציינור עץ מחשש שמא תיווצר בעתיד גומה מוחמת עיפוש?

6. דין זחילה

א. בור שנSEDק בשפטו מעל ארבעים סאה כך שבכל מצב ישארו ארבעים סאה האם מותרת הטבילה בבור בשעת הזחילה?

ב. מקווה שהسدק מתחת לארבעים סאה והسدק קטן שזחילתו אינה ניכרת – האם המקווה נפסל? נמק דבריך!

ג. זחילה על ידי אדם – או כשהם חזרים לבור הטבילה – האם עלתה הטבילה? הבא ראייה!

עמוד 2 מתוך 4



7. ספיקות בטבילה

החייבת בטבילה מדרבן ולאחר מכן עלה ספק בלביה ספק אם ירצה לטבול ספק לא ירצה לטבול, או שספק אם היה דבר חיצחה עלייה בשעת הטבילה, האם חייבת לטבול פעם נוספת כיוון דקיים מאין ספקא דרבנן לקולא?

8. פסול שאובין

א. חפירות בשדות הפקר המלאים מים ארבעים סאה, בארץ ישראל או בחו"ל, ולא ידעון כיצד התמלאו האם כשרים לטבילה מחשש שאובין?

ב. ואיך הדין כשהידוע שהבור עומד וממועד לטבילה והניחתו ריקן וכעת נמצא מלא האם חיישין שמלא בשאובין? נמק דבריך!

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס ל蹶ה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתות הראשונים ופסקת ההלכה.

9. במקרה שהיית חיילי צה"ל בעזה, נשלחו מן העורף, בין היתר כלים חדשים הטוענים בטבילה. והואיל ואין מקוואות בנמצא, נדרש הרב הצבאי לחוות דעתו, הואיל וישנה אפשרות לऋת חבית גודלה מעץ או מחרס המחזקת ארבעים סאה לנקבה בשוליה ולסגרה בשסתומים בכך למניע זחילת המים לחוץ, ולהניחה תחת כיפת השמים בכך שתתמלא במיגשים ולאחר שתתמלא יטבלו את הכלים בתוכה. אלא שהועלו מספר הצעות על שיעור - גודל הנקב – הנדרש. חוות דעתך מתוך דברי הראשונים ופסק ההלכה על כל אחד משיעורי הנקבים המובאים להלן האם יש להכשירו לכתילה ובדייעך: א. נקב כל שהוא? ב. נקב המטהרו? – ומה הוא שיעור המטהר בכל עץ וחרס? ג. נקב לשופרת הנוד? ד. נקב כמושיא רימון? (יש להתייחס בתשובה רק לשיעור גודל הנקב).

10. בתהליך הקמת יישוב מרוחק התאכלסו מספר מתיישבים ביישוב עודטרם הסתיימה בניית מקווה טהרה. והואיל ומקווה טהרה היה בריחוק מקום חיפשו המתישבים מעיין בקרבת המקום לצורך טבילה. לאחר החיפוש נמצא בור סתום ובתוכו תשע עשרה סאה מי מעין. מקצת מהמתיישבים הלימוהו מיידית לארבעים סאה על ידי שעירו לתוכו עשרים ואחת סאה מים שאובים בטענה כי מי המעיין שקדם לשאובים הם העיקרי ובור זה כשר לטבילה אף שהמים שבתוכו זוחלים. מאידך, טוענים שאר המתישבים שادرבה הויל והמים השאובים הם הרוב ממילא הם העיקרי ולכן מקווה זה פסול אף באשבורן - עם מי הדין?

עמוד 3 מתוך 4



.11

ראובן רכש כלים סכו"ם קטנים תוצרת חוץ החיבים בטבילה, והוסיף לבקבוק מפלסטיק הפטור מטבילה ובקבוק מרוזל החיב בטבילה שפיהם צר שגム הם תוצרת חוץ - ומחשש שכלי הסכו"ם יתפזרו ויאבדו בשעת הטבילה – הכניס חלקם לבקבוק הפלסטי וחלקים לבקבוק הברול והטביל את הבקבוקים הנ"ל כשהם לא מכסה בצד שמיה המקווה יכנסו לתוכם בעודם עדיין כלים סכו"ם בתוכם. באך ופרט אימתי עלתה הטבילה לכלים סכו"ם ואימתי לא עלתה הטבילה לכלים סכו"ם?

12. כמה שאלות שהגיעו לבית ההוראה ונדרשת להחות דעתך :

א. מסיבות מסוימות איירע שהמים בבור הטבילה ארבעים סאה היו קריירים – האם מותר לחמם על האש זוד מים ולהשליך לתוך בור הטבילה כדי לחמם את המים?

ב. נשים הדורשות לעשות טבילה באמבטייה לאחר הטבילה – האם יש היתר הלכתי לדבר?

* * *

עמוד 4 מתוך 4